

A nyilvános befektetési alapok költségei 2008. évben

A Felügyelet befektető-védelmi feladataira, továbbá vizsgálatainak során szerzett tapasztalataira tekintettel kiemelt fontosságot tulajdonít a befektetők megfelelő színvonalú tájékoztatásának, és az elmúlt években erre tekintettel publikálta a befektetési alapok adott évi költségterhelésére vonatkozó mutatószámokat. A Felügyelet fontosnak tartja a befektetők informálását a befektetési alapokhoz kapcsolódó közvetett költségek összetételéről, nagyságáról.¹

Összefoglalás és következtetések

A teljes költség hányados (Total Expense Ratio – TER) számítására a 2004/384/EC ajánlás alapján került sor. A kalkulációt az érintett intézményektől bekért adatszolgáltatás alapján végeztük el.

A táblázatban kizárólag a 2008. január 1. napján nyilvántartásban lévő és az év folyamán a nyilvántartásból törlésre nem került nyilvános befektetési alapok adatai szerepelnek. A számításokhoz használt költség adatokat – melyek az alapok auditált éves beszámolóiból származnak – a befektetési alapkezelő társaságok bocsátották a Felügyelet rendelkezésére.

A TER mutató számítása kapcsán az alapokat terhelő költségek közé azok a működési költségek tartoznak, melyek az alapok tájékoztatóiban és kezelési szabályzataiban kerülnek bemutatásra. Ilyen költségek pl.: alapkezelési díj, alapra terhelt forgalmazási díj, letétkezelési díj, alapkezelő sikerdíja, könyvelési költségek, könyvvizsgálói díjak, marketing költségek, közzétételi díjak, felügyeleti díjak, stb. A TER mutató számítása kapcsán nem tartoznak az alapot terhelő költségek közé az értékpapírok kereskedésével összefüggő megbízási díjak, jutalékok és transzferköltségek. A kereskedési költségek figyelmen kívül hagyásával összehasonlíthatóvá válik a befektetési alapok költség-szerkezete, továbbá a hányados értéke pontosabb képet mutat az alapot terhelő költségek (mint pl.: az alapkezelési díj) mértékéről.

A teljes költség hányados számítása az alábbiak szerint történt meg:

Az alapot terhelő összes költség csökkentve:

- értékpapír alapok esetében: az értékpapírok kereskedési költségeivel
- ingatlan alapok esetében: értékcsökkenéssel illetve a továbbszámlázott közüzemi díjakkal,

mindez osztva az alap éves súlyozott átlagos nettó eszközértékével.

Az egyes befektetési alapok éves súlyozott átlagos nettó eszközértékeinek számítására a Felügyeletre elektronikus úton beküldött napi nettó eszközérték kimutatások felhasználásával került sor az adatok naptári napokkal történő súlyozott átlagolásával.

A táblázatban feltüntetésre kerültek továbbá a főbb költségtételek, így az alapkezelési és az esetleges sikerdíjak forint összege, a letétkezelési díjak, illetve az alapkezelési és letétkezelési díjak összköltségeken belüli aránya is. A kimutatás tartalmazza továbbá a befektetési alapok 2008. évre vonatkozó súlyozott átlagos nettó eszközértékeit is.

¹ A befektetési alapok ABC sorrendben szerepelnek a táblázatban, a sorrend semmilyen preferenciát nem hordoz az egyes alapok, hozamára vagy kockázatára vonatkozóan.

Az alábbi táblázat a nyilvános befektetési alapok minimum, átlagos és maximum TER mutató értékeit tartalmazza, alap fajtánként és befektetési politika szerinti bontásban:

Alapok	Minimum TER	Átlagos TER	Maximum TER
Alapok összesen	0,1163%	1,4005%	5,2481%
Alapok alapja	0,1163%	0,9916%	3,4158%
Értékpapír alap	0,3084%	1,5759%	3,2566%
Indexkövető alap	0,2375%	1,1788%	2,3648%
Ingatlanalap	0,7380%	2,7145%	5,1150%
Származtatott alap	0,2039%	1,3074%	5,2481%
UCITS alap	1,5687%	1,7749%	1,9421%
Egyéb, nem besorolt alap	1,2447%	1,5754%	2,1222%
Garantált alap	0,2039%	1,2869%	5,2481%
Hosszú kötvényalap	0,4978%	1,3917%	1,7613%
Ingatlanfejlesztő alap	2,4681%	3,7915%	5,1150%
Ingatlanforgalmazó alap	0,4780%	1,8722%	3,7997%
Kiegyensúlyozott vegyes alap	0,1178%	1,0566%	2,7275%
Kötvénytúlsúlyos vegyes alap	0,1163%	0,8604%	3,0791%
Likviditási alap	1,0632%	1,4568%	2,3411%
Pénzpiaci alap	0,3731%	1,2195%	2,8074%
Részvénytúlsúlyos alap	0,4342%	1,9851%	3,2566%
Rövid kötvényalap	0,6714%	1,1995%	1,4980%
Származtatott alap	0,3422%	1,5308%	4,9103%
Tiszta részvény alap	0,2375%	1,6131%	3,4158%
Hazai alap	0,1163%	1,3363%	5,2481%
Külföldi alap	0,2039%	1,4540%	4,9103%

A teljes költség hányadosokat (TER-mutatók) megvizsgálva megállapítható, hogy az alacsonyabb (1,5% alatti) költséghányadú alapok közé jellemzően a pénzügyi, a likviditási, a kötvény típusú és a kötvénytúlsúlyos vegyes alapok tartoznak. A garantált alapok nagyobb része esetében a költséghányad ugyancsak alacsonynak (1,5 % alatti) tekinthető, azonban ezen alapok esetében az indulás évéhez kapcsolódnak a magasabb költségek, ezért a már 2008. év előtt kibocsátott alapok költségei alacsonyabb értéket mutatnak. Az 1,5%-nál nagyobb költséghányadú alapok közé főként részvénytúlsúlyos, a tiszta részvény, illetve az ingatlan alapok tartoznak.

Az alapfajta tekintetében az alapok alapja az átlagnál jelentősen kisebb, az ingatlanalap – az ingatlanok megvásárlása, működtetése során felmerült többletköltségek pl.: illeték, ügyvédi díj, biztosítási díj stb. - az átlagnál jelentősen nagyobb TER mutatóval rendelkezik, a többi alapfajta TER mutatója nem tér el jelentős mértékben az átlagos értéktől.

A befektetési alapok TER mutatója földrajzi kiterjedés szerinti megosztás tekintetében (hazai és a külföldi) nem mutat szignifikáns különbséget.

A táblázatban csak a befektetési alapokat közvetlenül terhelő költségek kerültek bemutatásra. A befektetési jegyek tulajdonosait a befektetési jegyek vásárlásával, tulajdonlásával és visszaváltásával kapcsolatosan felmerült költségek is terhelik, mely költségek típusa és nagysága a befektetési jegyeket forgalmazó társaságonként - még ugyanazon alap esetében is - eltérő lehet (e tételek összesített értéke több ezer forintot is elérhet évente), a befektetőnek a befektetési stratégiájának a megválasztásánál ezekre a költségekre is figyelemmel kell lennie.